

คู่มือข้อหารือ การวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ

- ข้อหารือการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ข้อหารือการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๗
- ข้อหารือหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ
- ประมวลระเบียบ/หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องกับการพัสดุ

สำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง
เมษายน ๒๕๕๖

กรณีวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและการคำนวณค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง หน่วยงานแห่งหนึ่งขอหารือเกี่ยวกับวัสดุก่อสร้างที่ไม่มีแหล่งผลิตในท้องถิ่นและการคำนวณค่าขนส่ง (สิ่งก่อสร้างอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ)

ข้อหารือ

๑. ราคาวัสดุก่อสร้างที่มีในรายการที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกำหนด แต่ไม่มีแหล่งซื้อขายจะต้องดำเนินการอย่างไร

๒. ระยะทางจากแหล่งวัสดุก่อสร้างคิดค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง อย่างไร

๓. กรณีแหล่งวัสดุก่อสร้างตั้งอยู่จังหวัดใกล้เคียง จะใช้ราคาตามที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนั้น รวมระยะทางค่าขนส่ง หรือจะใช้ราคาจากแหล่งวัสดุก่อสร้างรวมระยะทางค่าขนส่ง

ข้อพิจารณา

๑. ในกรณีที่สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า หรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัดที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่ เผยแพร่ราคาวัสดุก่อสร้างไว้ แต่ไม่มีแหล่งซื้อขายหรือแหล่งผลิตในท้องถิ่น และเป็นกรณีที่เป็นวัสดุก่อสร้างที่ใช้เป็นจำนวนมากซึ่งต้องขนส่งจากแหล่ง (กรณีของงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน) ให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางใช้ราคาที่สูงกว่าราคาจากแหล่งใดก็ได้ แต่ราคาที่ใช้้นั้นเมื่อรวมค่าขนส่งแล้ว ต้องไม่สูงกว่าราคาของสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า หรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัด และสำนักงานพาณิชย์จังหวัดใกล้เคียงเผยแพร่

๒. การคำนวณค่าขนส่งวัสดุก่อสร้างตามหลักเกณฑ์การคำนวณและตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง กำหนดให้ใช้เฉพาะการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง สะพาน ท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน โดยให้คำนวณจากแหล่งวัสดุก่อสร้างถึงสถานที่ก่อสร้าง และถ้าสิ่งก่อสร้างมีลักษณะเป็นทางยาวให้คำนวณค่าขนส่งจากแหล่งวัสดุก่อสร้างถึงกึ่งกลางของสิ่งก่อสร้างที่มีลักษณะเป็นทางยาวนั้น

๓. กรณีของงานก่อสร้างอาคารไม่มีข้อกำหนดให้คิดคำนวณค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง แต่ถ้าเป็นการก่อสร้างอาคารในบางพื้นที่หรือในบางโครงการงานก่อสร้าง เช่น ก่อสร้างบนเกาะหรือบนภูเขา เป็นต้น ซึ่งมีความจำเป็นต้องคิดคำนวณค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ให้ประเมินค่าขนส่งที่ควรจะเป็นสำหรับวัสดุก่อสร้างนั้น แล้วกำหนดเป็นค่างานสนับสนุนไว้ในส่วนของค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็นต้องมี

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ตาราง Factor F ในการคำนวณค่าก่อสร้าง

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง หน่วยงานแห่งหนึ่งขอหารือเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของหลักเกณฑ์การใช้ ตาราง Factor F

ข้อหารือ

กรณีที่มีการใช้เงินกู้จากสำนักงานเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาลเป็นค่าจ้าง ก่อสร้าง

ข้อพิจารณา

ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ ในส่วนของ หลักเกณฑ์การใช้ตาราง Factor F กรณีใช้เงินกู้จากแหล่งเงินกู้หรือจากแหล่งอื่นซึ่งไม่ต้องชำระ ภาษี หมายถึง เงินกู้ตามโครงการเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศตามมาตรา ๘๐/๑(๔) แห่งประมวลรัษฎากร และประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ ๒๔) ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๓๕ (เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขายสินค้าหรือ การให้บริการกับกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจตามโครงการเงินกู้ หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศตามมาตรา ๘๐/๑ (๔) แห่งประมวลรัษฎากร) ซึ่งกำหนด ให้ใช้อัตราร้อยละ ๐ ในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น เงินกู้จากธนาคารเพื่อความร่วมมือ แห่งญี่ปุ่น (JBIC) และเงินกู้จากธนาคารโลก เป็นต้น

ดังนั้น หากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ รวมทั้งองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้เงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศตามข้อกำหนดดังกล่าว จะต้อง ใช้ค่า Factor F ในช่อง “รวมในรูป Factor” สำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างกับ ส่วนเงินกู้ภายในประเทศ เช่น เงินกู้จากธนาคารพาณิชย์ สมาคมและกองทุนต่างๆ ยังไม่ มีระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือข้อกำหนดใด กำหนดให้ใช้อัตราร้อยละ ๐ ในการคำนวณ ภาษีมูลค่าเพิ่ม จึงต้องใช้ค่า Factor F ในช่องที่ได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่มไว้แล้ว คือช่อง “Factor F”

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง บัญชีค่าแรงงาน / ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า สภาวการณ์ทางด้านเศรษฐกิจปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปมากประกอบกับกระทรวงแรงงานฯ ได้ประกาศอัตราค่าจ้างขั้นต่ำใหม่เป็นเหตุให้บัญชีค่าแรงงานดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ไม่เป็นไปตามสภาวการณ์ในปัจจุบัน ทำให้หน่วยงานประสบปัญหาค่าแรงงานไม่สามารถจัดหาผู้รับจ้างมาทำการก่อสร้างงานของหน่วยงานได้

ข้อหาหรือ

หน่วยงานสามารถสืบราคาค่าแรงงานก่อสร้างจากค่าแรงในพื้นที่จังหวัดหรือพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงได้หรือไม่ หรือหน่วยงานสามารถดำเนินการได้โดยวิธีใดบ้าง

ข้อพิจารณา

๑. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ กำหนดให้ใช้อัตราค่าแรงงานตามที่กำหนดตามบัญชีค่าแรงงานดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ส่วนค่าแรงงานที่ไม่มีรายการกำหนดไว้ในบัญชีค่าแรงงานดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ให้คิดคำนวณในอัตราร้อยละ ๓๐-๓๗ ของยอดรวมค่าวัสดุ, มาเป็นค่าแรงงาน ส่วนจะคำนวณจากยอดค่าวัสดุเท่าไรระหว่างร้อยละ ๓๐-๓๗ นั้น ให้ขึ้นอยู่กับพิจารณาของผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางที่จะพิจารณากำหนดได้ตามความเหมาะสม และหรือสอดคล้องตามระดับฝีมือ และหรือความขาดแคลนของแรงงานสำหรับรายการงานก่อสร้างนั้น แต่ถ้าไม่สามารถคำนวณจากยอดรวมค่าวัสดุหรือไม่มีค่าวัสดุสำหรับรายการงานก่อสร้างนั้นให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางกำหนดอัตราค่าแรงงานตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะและราคาค่าแรงงานในท้องถิ่นนั้น

๒. ประเด็นอัตราค่าแรงงานตามบัญชีค่าแรงงานดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างไม่สอดคล้องตามสภาวการณ์ปัจจุบันและประกาศอัตราค่าจ้างขั้นต่ำนั้น กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) จะได้ปรับปรุงให้สอดคล้องตามสภาวการณ์ทางเศรษฐกิจและประกาศอัตราค่าจ้างขั้นต่ำปัจจุบัน ต่อไป

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง แนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับข้อกำหนดในการออกแบบและประมาณการราคาค่าก่อสร้าง

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งมีปริมาณงานก่อสร้างที่ต้องรับผิดชอบเป็นจำนวนมากและตามโครงสร้างของหน่วยงานนี้ได้แบ่งความรับผิดชอบงานด้านการออกแบบ การถอดแบบ และการจัดทำรายการปริมาณงานและราคา ไว้ต่างหน่วยงานกัน โดยงานด้านการออกแบบเป็นภารกิจของสำนักออกแบบ ส่วนภารกิจด้านการถอดแบบและจัดทำรายการปริมาณงานและราคา เป็นภารกิจของหน่วยงานที่จะดำเนินการก่อสร้าง การกำหนดให้ “ผู้ออกแบบจะต้องถอดแบบและจัดทำรายการปริมาณงานและราคา และประมาณการราคาในเบื้องต้นไว้ด้วย รวมทั้งจะต้องรับรองแบบและรายการปริมาณงานที่ได้ถอดแบบนั้นไว้ด้วยทุกครั้ง” จะทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากข้อกำหนดดังกล่าวไม่สอดคล้องตามโครงสร้างและภารกิจของหน่วยงาน

ข้อหารือ

๑. ความหมายของ “ผู้ออกแบบ” ตามข้อกำหนดตามหลักเกณฑ์ฯ ดังกล่าว หมายถึงระดับบุคคลหรือระดับหน่วยงาน

๒. ถ้าความหมายของ “ผู้ออกแบบ” หมายถึง ระดับบุคคลผู้ที่ทำหน้าที่ออกแบบ แล้วนั้น หน่วยงานดังกล่าวขอแก้ไขข้อกำหนดเกี่ยวกับการออกแบบและประมาณราคาให้สอดคล้องตามโครงสร้างและภารกิจของหน่วยงานดังกล่าวข้างต้นด้วย

ข้อพิจารณา

คณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า “ผู้ออกแบบงานก่อสร้าง” ตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการออกแบบและการประมาณการราคาค่าก่อสร้าง ในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง หมายความว่า บุคคล หรือนิติบุคคล หรือหน่วยงานเจ้าของโครงการงานก่อสร้างที่ดำเนินการออกแบบและประมาณการราคาค่าก่อสร้าง มิได้หมายความว่าเฉพาะแต่เพียงบุคคลเท่านั้น

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการใช้ตาราง Factor F คำนวณค่างานก่อสร้าง

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งขอหารือเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

ในส่วนของการใช้ตาราง Factor F

ข้อหารือ

ในส่วนของการใช้ตาราง Factor F กรณีการก่อสร้างทางเดินเท้าคอนกรีตเสริมเหล็ก และทางเดินเท้าไม้ ควรใช้ตาราง Factor F ไດ

ข้อพิจารณา

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ มี ๔ ตาราง และมีข้อกำหนดในการใช้ ดังนี้

๑. ตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคาร ใช้กับงานก่อสร้างอาคาร
๒. ตาราง Factor F งานก่อสร้างทางใช้กับงานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยมสำหรับรายการก่อสร้างที่อยู่ในกลุ่มของงานก่อสร้างประเภทงานทาง
๓. ตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยมใช้กับงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม ที่อยู่ในกลุ่มของงานก่อสร้าง สะพาน และท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน สำหรับรายการก่อสร้างที่มีข้อกำหนดให้ใช้ค่า Factor F จากตาราง Factor F สะพานและท่อเหลี่ยม
๔. ตาราง Factor F งานก่อสร้างชลประทาน ให้ใช้กับงานก่อสร้างชลประทาน สำหรับรายการก่อสร้างที่มีข้อกำหนดให้ใช้ค่า Factor F จากตาราง Factor F งานก่อสร้างชลประทาน

สำหรับกรณีการก่อสร้างทางเดินเท้าคอนกรีตเสริมเหล็กและทางเดินเท้าไม้ที่หารือ มีรายการก่อสร้างปรากฏในบัญชีแสดงปริมาณเนื้องาน ค่าวัสดุ และค่าแรงงาน สำหรับงานก่อสร้างอาคาร ในส่วนของงานสถาปัตยกรรมและในส่วนในงานภูมิทัศน์ ดังนั้นงานก่อสร้างทางเดินเท้าคอนกรีตเสริมเหล็ก และทางเดินเท้าไม้ดังกล่าวจึงเป็นส่วนหนึ่งของงานก่อสร้างอาคาร ซึ่งต้องใช้ตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคาร

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง แนวทางในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง จะทำการก่อสร้างโครงการสวนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ซึ่งโครงการดังกล่าวมีขอบเขตงานประกอบด้วยกลุ่มงานต่าง ๆ ได้แก่ งานก่อสร้างถนนทางเดิน ทางวิ่ง และที่จอดรถผิวแอสฟัลต์ติกคอนกรีต ลานทางเข้าสวนแอสฟัลต์ติกคอนกรีต งานติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่าง ไฟฟ้าถนน ที่จอดรถ ระบบประปาที่ใช้ภายในสวนฯ สะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก บ่อมยاملานอนุสรณ์สถาน ๖ พระองค์ และรั้ว

ข้อหารือ

จะคำนวณราคากลางงานก่อสร้างโดยใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางของงานก่อสร้างใด จึงจะถูกต้องตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

ข้อพิจารณา

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ได้กำหนดความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างแต่ละกลุ่มไว้เพื่อประกอบการพิจารณาเลือกใช้หลักเกณฑ์ไว้ในส่วนแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ข้อ ๕ และข้อ ๖ ดังนั้น สำนักงานเทศบาลจึงต้องพิจารณาว่าการก่อสร้างโครงการสวนเฉลิมพระเกียรติดังกล่าวอยู่ในกลุ่มงานใดก็ให้ใช้หลักเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับกลุ่มงานนั้น

อย่างไรก็ตาม การก่อสร้างโครงการสวนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ตามที่ข้อหารือ หากข้อเท็จจริงในการก่อสร้างปรากฏตามที่แจ้งว่าเป็นการก่อสร้างสวนสาธารณะ ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มงานต่าง ๆ ที่เป็นส่วนประกอบของสวนสาธารณะนั้น และจัดจ้างก่อสร้างเป็นสัญญาเดียว ควรอยู่ในความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างอาคาร จึงควรใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างดังกล่าว

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง การพิจารณาผลงานก่อสร้างประเภทเดียวกัน

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า สำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับเรื่องกล่าวหาร้องเรียน ประธานกรรมการเปิดซองสอบราคา (นาย ก) งานจ้างเหมาโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมไม้ไผ่ภายในหมู่บ้านปลอดภัยอย่างยั่งยืน ในพื้นที่สูงขององค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่ง ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการเกี่ยวกับการพิจารณาคุณสมบัติและเอกสารประกอบการเสนอราคาโครงการดังกล่าว โดยได้พิจารณาว่าการประมาณราคาตามหนังสือรับรองผลงานของร้าน ข วัสดุก่อสร้าง ในส่วนของผลงานก่อสร้างวางระบายน้ำชนิดตัวยูไม่มีฝาปิดพร้อมท่อลอดเหลี่ยม ใช้ Factor F งานก่อสร้างสะพาน และท่อเหลี่ยมเป็นตัวคูณ ส่วนงานจ้างเหมาโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมไม้ไผ่ ใช้ Factor F งานก่อสร้างทางเป็นตัวคูณเป็นเหตุให้ร้าน ข วัสดุก่อสร้างขาดคุณสมบัติ เนื่องจากแสดงหนังสือรับรองผลงานผิดประเภท

ข้อหาหรือ

ขอให้กรมบัญชีกลางพิจารณากรณีดังกล่าวข้างต้น

ข้อพิจารณา

๑. คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.) เคยวางแนววินิจฉัยไว้ว่า ผลงานก่อสร้างประเภทเดียวกัน หมายถึง มีเทคนิคการก่อสร้างอย่างเดียวกัน ซึ่งการพิจารณาดังกล่าวเป็นดุลพินิจของคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาที่จะพิจารณาได้ว่างานก่อสร้างวางระบายน้ำชนิดตัวยูไม่มีฝาปิดพร้อมท่อลอดเหลี่ยม มีเทคนิคในการก่อสร้างอย่างเดียวกันกับงานก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมไม้ไผ่หรือไม่ หากมีเทคนิคการก่อสร้างอย่างเดียวกันย่อมเป็นผลงานก่อสร้างประเภทเดียวกัน ทั้งนี้ ผลงานก่อสร้างประเภทเดียวกันจะต้องเป็นผลงานในสัญญาเดียวเท่านั้น มิใช่หลายสัญญารวมกันและเป็นสัญญาที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว จึงจะนำมาขึ้นเป็นผลงาน

๒. ตาราง Factor F ถูกกำหนดมาจากรายการและอัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) ของแต่ละงาน ซึ่งมีความแตกต่างกัน ดังนั้น ค่า Factor F ของทั้ง ๔ ตาราง (ตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคาร ตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง ตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม และตาราง Factor F งานก่อสร้างชลประทาน) จึงไม่เท่ากัน และการใช้ตาราง Factor F ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับแต่ละหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

๓. สำหรับการพิจารณาว่าเป็นผลงานประเภทเดียวกันหรือไม่นั้น ไม่สามารถพิจารณาได้จากการใช้ตาราง Factor F แต่เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาคุณสมบัติและเอกสารประกอบการเสนอราคาของผู้เสนอราคา ซึ่งต้องเป็นไปตามข้อกำหนดตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุดังกล่าวตามข้อ ๑.

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทานเกี่ยวกับการคำนวณอัตราราคางานดิน สำหรับโครงการขุดลอกลำห้วยน้อยและโครงการขุดลอกลำห้วยไล่ไก่

ข้อหารือ

ควรกำหนดเป็นลักษณะงานใด ระหว่างค่าดินขุดด้วยเครื่องจักรและค่าขุดลอกด้วยรถขุด

ข้อพิจารณา

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของบัญชีแสดงรายละเอียดลักษณะงานและขอบเขตงานของงานก่อสร้างชลประทาน กำหนดลักษณะและขอบเขตของงานดินขุดด้วยเครื่องจักร และงานขุดลอกด้วยรถขุดไว้ ดังนี้

๑. งานขุดดินด้วยเครื่องจักร กำหนดหน่วยวัดเป็นลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) เป็นงานขุดวัสดุ (เช่น ดิน ทราย และดินเลน เป็นต้น) ที่มีปริมาณมากและต้องการความรวดเร็ว โดยใช้รถขุดตักขึ้นมากองแล้วเกลี่ยในรัศมีที่เครื่องจักรสามารถปฏิบัติงานได้ หรือเป็นการขุดขึ้นรถบรรทุกเพื่อขนย้ายและรวมถึงกรณีที่สามารถ ใช้เครื่องจักรสำหรับงานขุดแบบธรรมดา ก็สามารถขุดได้ด้วย

ในการคำนวณค่างานดินขุดด้วยเครื่องจักรต้องใช้ “ค่าขุดดินด้วยเครื่องจักร” ตามที่กำหนดตามตารางอัตราราคางานดินงานก่อสร้างชลประทาน ประกอบการคำนวณในสูตรการคำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วยด้วย

๒. งานขุดลอกด้วยรถขุด กำหนดหน่วยวัดเป็นลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) เป็นกรณีของการขุดดินเลน และหรือโคลนที่ตื้นเขินของคลอง หรือสิ่งก่อสร้างอย่างอื่นที่มีลักษณะเช่นเดียวกับคลองขึ้นมากองและปรับแต่งคันคลองโดยใช้รถขุดแบบธรรมดาให้ได้ระดับที่ต้องการ

อนึ่ง ได้กำหนดลักษณะงานขุดลอกด้วยรถขุดไว้ว่า ใช้การขุดแบบธรรมดาขุดและเดินบนคันคลองความกว้างของคลอง ๒๕ เมตร แต่ตามข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติพบว่างานขุดลอกคลองด้วยรถขุดของบางหน่วยงานมีความกว้างของคลองไม่ถึงหรือเกิน ๒๕ เมตร ดังนั้น จึงควรพิจารณาถึงข้อเท็จจริงตามแบบและรายละเอียดในการก่อสร้างด้วย

ในการคำนวณค่างานขุดลอกด้วยรถขุดต้องใช้ “ค่าขุดลอกด้วยรถขุด” ตามที่กำหนด ตามตารางอัตราราคางานดินงานก่อสร้างชลประทาน ประกอบการคำนวณในสูตรการคำนวณราคางานต้นทุนต่อหน่วยด้วย

ดังนั้น การพิจารณากำหนดอัตราราคางานดินว่าจะใช้กรณีใดใน ๒ กรณี ดังกล่าว จึงขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงในการก่อสร้างของงานก่อสร้างนั้น

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง การใช้ค่า Factor F ในการดำเนินงานก่อสร้างอาคาร

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร กรณีการคำนวณค่าขนย้ายเครื่องจักรงานเสาเข็มเจาะ และค่าทดสอบเสาเข็ม เพื่อประกอบการพิจารณา คำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารตลาดเช้า

ข้อหาหรือ

หน่วยงานแห่งหนึ่งขอหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อพิจารณา

๑. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ได้กำหนดแนวทางการถอดแบบคำนวณค่างานตอกเสาเข็มและ งานทดสอบการรับน้ำหนักของเสาเข็มไว้ในส่วนของค่างานต้นทุน ดังนั้นจึงต้องกำหนดและ คำนวณรายการงานก่อสร้างต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตอกเสาเข็มและการทดสอบการรับ น้ำหนักของเสาเข็ม (รวมถึง ค่าเครื่องจักร และงานทดสอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเสาเข็ม) ในราคาต้นทุน (ไม่รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง) จากนั้นให้นำไปคำนวณรวมกับค่างาน ต้นทุนรายการอื่นๆ ทุกรายการ ได้เป็นค่างานต้นทุนรวมทั้งโครงการงานก่อสร้าง เพื่อนำไป หาค่า Factor F จากตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคารต่อไป ส่วนค่าขนย้ายเครื่องจักร ที่เกี่ยวข้องกับงานตอกเสาเข็ม นั้น ตามปกติจะคิดรวมไว้ในค่าเครื่องจักรแล้ว

๒. ค่าใช้จ่ายในการส่งตัวอย่างวัสดุทดสอบและออกหนังสือรับรอง หมายถึงกรณี ที่มีข้อกำหนดให้ต้องส่งตัวอย่างวัสดุก่อสร้าง ไปทดสอบและผู้ทดสอบต้องออกหนังสือรับรอง ว่าวัสดุก่อสร้างที่ส่งไปทดสอบนั้นได้มาตรฐานตามที่กำหนด เช่น หนังสือรับรองมาตรฐาน อุตสาหกรรม (มอก.) และหนังสือรับรองมาตรฐานไอเอสโอ (ISO) เป็นต้น ซึ่งค่าใช้จ่าย ดังกล่าวนี้นี้ ได้กำหนดเหมารวมไว้ให้แล้วในค่า Factor F (ในส่วนของค่าอำนาจการ หมดค่าใช้จ่าย สำนักงาน ที่พักคนงานและโรงงาน) ดังนั้น จึงไม่สามารถกำหนดรายการและคำนวณค่าใช้จ่าย เกี่ยวกับการส่งตัวอย่างวัสดุไปทดสอบและออกหนังสือรับรอง ไว้ในส่วนของค่างานต้นทุนหรือ ในส่วนของค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ได้

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง การกำหนดและประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณราคากลาง

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของหลักเกณฑ์การใช้ตาราง Factor F กรณีการใช้จ่ายเงินกู้จากแหล่งเงินกู้หรือจากแหล่งอื่นซึ่งไม่ต้องชำระภาษีเป็นค่าก่อสร้าง

ข้อหาหรือ

หน่วยงานแห่งหนึ่งขอหาหรือหลักเกณฑ์ฯ กรณีข้างต้น

ข้อพิจารณา

ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของหลักเกณฑ์การใช้ตาราง Factor F กรณีใช้เงินกู้จากแหล่งเงินกู้หรือจากแหล่งอื่นซึ่งไม่ต้องชำระภาษีนั้น หมายถึง เงินกู้ตามโครงการเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศตามมาตรา ๘๐/๑ (๔) แห่งประมวลรัษฎากร และตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ ๒๘) ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๓๕ (เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขายสินค้าหรือการให้บริการกับกระทรวง ทบวง กรม ราชการ ส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจ ตามโครงการเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ ตามมาตรา ๘๐/๑ (๔) แห่งประมวลรัษฎากร) ซึ่งกำหนดให้ใช้อัตราภาษีร้อยละ ๐ ในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งตามประมวลรัษฎากรและประกาศอธิบดีกรมสรรพากรดังกล่าว กำหนดให้เฉพาะโครงการเงินกู้ที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง เฉพาะการกู้เงินจากรัฐบาลต่างประเทศ สถาบันการเงินของรัฐบาลประเทศหรือสถาบันการเงินระหว่างประเทศ ตัวอย่างเช่น เงินกู้จากธนาคารเพื่อความร่วมมือแห่งญี่ปุ่น (JBIC) และเงินกู้จากธนาคารโลก เป็นต้น

ดังนั้น หากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้เงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศตามข้อกำหนดดังกล่าวเป็นค่าก่อสร้าง จะต้องใช้ค่า Factor F ในช่อง “รวมในรูป Factor” สำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ส่วนเงินกู้ภายในประเทศ เช่น เงินกู้จากธนาคารพาณิชย์ สมาคมและกองทุนต่างๆ เป็นต้น ยังไม่มีระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือข้อกำหนดใด กำหนดให้ใช้อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ ๐ จึงต้องใช้ค่า Factor F ในช่องที่ได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่มไว้แล้วคือช่อง “Factor F”

สำหรับประเด็นการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง โดยใช้ค่า Factor F ในช่องรวมในรูป Factor ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้นเท่านั้น

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง การกำหนดราคากลาง

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ เกี่ยวกับการประมาณราคางานจ้างติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ หรือพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์

ข้อหารือ

กรณีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ควรแต่งตั้งผู้มีความรู้ด้านการก่อสร้างทั้งคณะหรือไม่ และหากการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ประกอบด้วยผู้มีความรู้ ด้านการก่อสร้างและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานเจ้าของงบประมาณ ซึ่งไม่มีความรู้ด้านการก่อสร้าง เมื่อมีการนิรราคากลางสูงกว่าความเป็นจริงจะสามารถแยกความรับผิดชอบโดยหากราคากลางสูงเกินจริงจากปริมาณงานผิดพลาด ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้ออกแบบ ส่วนถ้าราคากลางสูงเกินจริงจากราคาผิดพลาด ให้เป็นความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำหนดราคากลางเป็นการพิจารณาที่ถูกต้องหรือไม่

ข้อพิจารณา

๑. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ได้จำแนกงานและกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างไว้เป็น ๓ ประเภท งานก่อสร้าง ได้แก่ งานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน และกำหนดให้ใช้กับงานก่อสร้างที่ต้องจัดจ้างก่อสร้างตามระเบียบฯ ว่าด้วยการพัสดุ เท่านั้น

สำหรับงานจ้างติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ หรือพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งไม่มีงานก่อสร้างรวมอยู่ด้วย ตามที่ข้อหารือ นั้น หากข้อเท็จจริงเป็นงานจ้างติดตั้งโดยมิได้เป็นงานจ้างก่อสร้างตามระเบียบฯ ว่าด้วยการพัสดุ ก็ไม่อยู่ในบังคับที่ต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ส่วนจะต้องกำหนดหรือประมาณการราคาโดยวิธีการใดหรือไม่ อย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดตามกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี แนวทางและวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดหา

ระบบคอมพิวเตอร์และการพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ
กรมบัญชีกลางในการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว

๒. การแต่งตั้ง/องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำหนด
ราคากลางต้องเป็นไปตามข้อกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตาม
มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับ
หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างข้อ ๑๗ ส่วนจะแต่งตั้งผู้มีความรู้ด้านการก่อสร้าง
เป็นกรรมการในคณะกรรมการกำหนดราคากลางทั้งคณะตามที่ขอหารือ หรือไม่ อย่างไร นั้น
ให้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการที่จะพิจารณา

ตามข้อกำหนดดังกล่าว ได้กำหนดให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางเป็นผู้
หน้าที่รับผิดชอบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างครั้งนั้น ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ฯ โดยไม่มี
ข้อกำหนดเกี่ยวกับการแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการ ดังนั้น การกำหนด
ราคากลางงานก่อสร้างจึงเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันของคณะกรรมการกำหนด
ราคากลางทั้งคณะ

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง การปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งขอหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตาราง Factor F ตามหลักเกณฑ์ การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อหารือ

การใช้ตาราง Factor F ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ประเด็นการคิด Factor F กรณีงานที่มี Direct Cost ต่ำกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท เช่น ราคา ๑๐,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท หรือ ราคา ๑๐๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ บาท คิด Indirect Cost อย่างไร หากคิดเพียงค่ากำไรกับค่าภาษีได้หรือไม่ หรือให้ใช้เกณฑ์ Factor F กรณีค่างานต้นทุนต่ำกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อพิจารณา

ค่า Factor F ในตาราง Factor F นั้น ได้กำหนดไว้ตามค่างานต้นทุน (Direct Cost) ซึ่งแบ่งเป็นช่วงๆ ในกรณีที่ค่างานต้นทุนไม่เกินค่างานต้นทุนขั้นต่ำให้ใช้ค่า Factor F ของค่างานต้นทุนขั้นต่ำ โดยกรณีของตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคาร หากค่างานต้นทุนไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ให้ใช้ค่า Factor F ของค่างานต้นทุน ๕๐๐,๐๐๐ บาท แต่ถ้าเป็นกรณีค่างานต้นทุนอยู่ระหว่างช่วงของค่างานต้นทุนที่กำหนดให้เทียบอัตราส่วน หรือใช้สูตรตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์การใช้ตาราง Factor F เพื่อคำนวณหาค่า Factor F

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง การปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕
และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งขอหารือเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕

ข้อหารือ

กรณีดำเนินการปรับปรุงร้านค้าผลิตภัณฑ์ทดลองตลาดซึ่งเป็นอาคารร้านค้า
ที่มีอยู่เดิมโดยในการดำเนินการจ้างเพื่อปรับปรุงร้านค้าดังกล่าวได้แต่งตั้งคณะกรรมการ
ตรวจการจ้างเพื่อตรวจรับงานของผู้รับจ้าง แต่ไม่ได้มีการแต่งตั้งผู้ควบคุมงาน จะถือเป็นงานจ้าง
ก่อสร้างที่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางเพื่อคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
ตามหลักเกณฑ์ฯ หรือไม่ อย่างไร

ข้อพิจารณา

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่
๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง
งานก่อสร้าง ข้อ ๑๗ กำหนดให้ การจ้างก่อสร้างแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าส่วนราชการตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และ/หรือระเบียบ
ที่เกี่ยวข้องแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางให้มีหน้าที่รับผิดชอบในการคำนวณราคากลาง
งานก่อสร้างครั้งนั้น ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง งานก่อสร้าง ส่วนประเด็น
การพิจารณาว่า งานปรับปรุง ต่อเติม รื้อถอน และงานซ่อมแซม เป็นงานจ้างก่อสร้างที่ต้อง
แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง เพื่อคำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์ฯ หรือไม่
อย่างนั้น ให้พิจารณาตามข้อกำหนดตามแนวทางและวิธีปฏิบัติ ข้อ ๔ โดยหากงานปรับปรุง
รื้อถอน ต่อเติม และซ่อมแซมนั้น มีแบบรูปรายการและจำเป็นต้องมีการควบคุมดูแล
การปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาดำเนินการ และต้องจัดจ้างก่อสร้างตามระเบียบว่าด้วยพัสดุ
ก็ถือว่าเป็นงานก่อสร้างที่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางเพื่อคำนวณราคากลาง
ตามหลักเกณฑ์ฯ

ดังนั้น กรณีการจ้างปรับปรุงร้านค้าผลิตภัณฑ์ทดลองตลาด หน่วยงานจึงต้องพิจารณาว่างานดังกล่าว เป็นงานปรับปรุง ต่อเติม งานรื้อถอน และ/หรืองานซ่อมแซม ที่มีแบบก่อสร้างและจำเป็นจะต้องมีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างตลอดเวลาดำเนินการหรือไม่ หากมีแบบก่อสร้างและจำเป็นจะต้องมีการควบคุมงาน รวมทั้งต้องจัดจ้างก่อสร้างตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุแล้วย่อมถือได้ว่าเป็นงานก่อสร้าง ซึ่งต้องแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง เพื่อกำหนดราคากลางงานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง การกำหนดราคากลางงานก่อสร้างประปาบาดาลหมู่บ้าน

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งขอหารือเกี่ยวกับการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างประปาบาดาลหมู่บ้าน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับราคาวัสดุก่อสร้าง ค่าครุภัณฑ์ และค่าแรงงาน

ข้อพิจารณา

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง ค่าครุภัณฑ์ และค่าแรงงาน สำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามหลักเกณฑ์ฯ ไว้ ดังนี้

๑. ราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างต้องถือปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง ในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ข้อ ๙

๒. ในส่วนของค่าครุภัณฑ์ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณ โดยแยกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๒.๑ กรณีที่เป็นครุภัณฑ์สั่งทำหรือครุภัณฑ์จัดจ้าง ซึ่งปกติจะเป็นครุภัณฑ์ที่ติดอยู่กับที่ (Build in) ให้คำนวณในราคาทุน (ไม่รวมค่าอำนาจการ ดอกเบี้ย กำไร และภาษีมูลค่าเพิ่ม) แล้วนำไปรวมกับค่างานต้นทุนรายการอื่นๆ เป็นค่างานต้นทุนทั้งโครงการงานก่อสร้างเพื่อนำไปคำนวณกับค่า Factor F ต่อไป

๒.๒ กรณีที่เป็นครุภัณฑ์สั่งซื้อหรือจัดซื้อ ประกอบด้วย ครุภัณฑ์ลอยตัวทุกชนิด รวมทั้งอุปกรณ์ระบบไฮดรอลิก อุปกรณ์ระบบไฮดรอลิก คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ระบบคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ระบบรักษาความปลอดภัยที่ต้องจัดหาพร้อมกับโครงการระบบก่อสร้างอาคารนั้น ให้คำนวณในราคาผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่าย แล้วรวมด้วยค่าภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราปัจจุบัน (ไม่คำนวณรวมค่า Factor F)

สำหรับราคาครุภัณฑ์ให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาวัสดุก่อสร้างดังกล่าวตามข้อ ๑.

๓. ค่าแรงงานให้ใช้อัตราค่าแรงงานตามบัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ประกาศใช้พร้อมกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งมีรายละเอียดปรากฏในเอกสารแนวทาง วิธีปฏิบัติ และรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณอัตราราคางานดิน กรณีงานดินขุดด้วยเครื่องจักร และค่าขุดลอกด้วยรถขุด

ข้อหารือ

หน่วยงานแห่งหนึ่งขอหารือการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ฯ ข้างต้น

ข้อพิจารณา

ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน ในส่วนของบัญชีแสดงรายละเอียดลักษณะงานและขอบเขตงานของงานก่อสร้างชลประทาน ได้กำหนดลักษณะและขอบเขตของงานดินขุดด้วยเครื่องจักรและงานขุดลอกด้วยรถขุดไว้ ดังนี้

๑. งานดินขุดด้วยเครื่องจักร กำหนดหน่วยวัดเป็นลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) เป็นงานขุดวัสดุ (เช่น ดินทราย และ ดินเลน เป็นต้น) ที่มีปริมาณมากและต้องการความรวดเร็ว โดยใช้รถขุดตักขึ้นมากอง แล้วเกลี่ยในรัศมีที่เครื่องจักรสามารถปฏิบัติงานได้ หรือเป็นการขุดขึ้นรถบรรทุกเพื่อขนย้าย และรวมถึงกรณีที่สามารถใช้เครื่องจักรสำหรับงานขุดแบบธรรมดา ก็สามารถขุดได้ด้วย

ในการคำนวณค่างานดินขุดด้วยเครื่องจักรต้องใช้ “ค่าขุดดินด้วยเครื่องจักร” ตามที่กำหนดตามตารางอัตราราคางานดินงานก่อสร้างชลประทาน ประกอบการคำนวณในสูตรการคำนวณค่างานต้นทุน ต่อหน่วย

๒. งานขุดลอกด้วยรถขุด กำหนดหน่วยวัดเป็นลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) เป็นกรณีของการขุดดินเลนและหรือโคลนที่ตื้นเขินของคลองหรือสิ่งก่อสร้างอย่างอื่นที่มีลักษณะเช่นเดียวกับคลองขึ้นมากองและปรับแต่งคันคลอง โดยใช้รถขุดแบบธรรมดาให้ได้ระดับที่ต้องการและเดินบนคันคลองความกว้างของคลอง ไม่เกิน ๒๕ ม. ลึกไม่เกิน ๔ ม.

ในการคำนวณค่างานขุดลอกด้วยรถขุดต้องใช้ “ค่าขุดลอกด้วยรถขุด” ตามที่กำหนดตามตารางอัตราราคางานดินงานก่อสร้างชลประทาน ประกอบการคำนวณในสูตร การคำนวณราคางานต้นทุนต่อหน่วย

ทั้งนี้ การพิจารณากำหนดอัตราราคางานดินว่าจะใช้กรณีใดใน ๒ กรณี ดังกล่าว จึงขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงในการก่อสร้างของงานก่อสร้างนั้นด้วย

